

УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“ – БУРГАС
ФАКУЛТЕТ ПО ОБЩЕСТВЕНИ НАУКИ

Утвърждавам,

Ректор:

/проф. д-р Магдалена Миткова/

КОНСПЕКТ

ЗА ПИСМЕН ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ
по ПЕДАГОГИКА И ПСИХОЛОГИЯ
за специалност „ПРЕДУЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА И ЧУЖД ЕЗИК“
редовно обучение

Въпроси по педагогика

1. Концептуални въпроси на предучилищната педагогика. Предмет, обект, цел, задачи. Актуални проблеми и перспективи в развитието ѝ.
2. Съдържание и организация на учебно-възпитателния процес в детската градина. Денят на детето в детската градина. Актуални идейни проекти за развитие на предучилищното възпитание в България и нормативни документи, свързани с тях.
3. Особености на възпитателния процес в предучилищна възраст. Същност и закономерности. Научни основи. Възпитание и самовъзпитание. Цел, задачи.
4. Принципи, методи, средства и похвати на възпитание – видове, същност, специфика.
5. Организация на възпитателния процес – съдържание, форми, средства, специфика.
6. Интелектуално възпитание – основни понятия, задачи, съдържание, методи и средства.
7. Сензорно възпитание – основа на умственото развитие – същност, съдържание, методи на сензорното възпитание.
8. Нравствено възпитание – научни основи, основни понятия, задачи, съдържание, специфика. Методи и средства.
9. Естетическо възпитание. Същност, задачи, значение. Художествено възпитание. Средства и форми на естетическото възпитание. Диагностика на естетическата възпитаност.

10. Съвременни проблеми на трудовото възпитание. Същност, задачи, значение. Характеристика и своеобразия на детския труд – видове труд и форми на организация. Диагностика на трудовата възпитаност.
11. Обучението в детската градина. Теоретични основи, специфика, модели на обучение.
12. Принципи, методи и подходи на обучение в предучилищна възраст.
13. Форми за организиране на образователния процес в детската градина. Проблемност. Програмирано обучение.
14. Социализация на детето от предучилищна възраст. Проблеми на взаимодействието му със социалната среда.
15. Феноменът „Игра“ в системата на организираното предучилищно възпитание. Критерии за разграничаване на играта от неигровите явления. Компоненти на системата на детската игрова дейност.
16. Играта като универсална общочовешка дейност. Исторически произход на играта. Културологични и антропологически аспекти. Играта сред другите човешки дейности. Специфика на играта като дейност в периода на класическото детство. Теории на Валон и Виготски. Функции на играта в детска възраст – рефлексия и осмисляне.
17. Сюжетно-ролева игра – същност, компоненти. Сюжетно-ролевата игра за социализацията на личността – еманципация и кооперация.
18. Игра-драматизация. Социална характеристика на играта-драматизация. Видове, етапи в развитието, педагогическо ръководство, организация, материална база и среда. Развиващите функции на играта-драматизация за емоционалното, естетическото и интелектуалното развитие.
19. Дидактичната игра като форма на обучение. Структура на дидактичната игра. Игрова дидактична ситуация.
20. Автодидактичната игра. Функции, познавателно съдържание и конфликтна ситуация в АДИ. Победата като игрова цел. Задачи и възможности за функционирането на АДИ в предучилищна възраст.
21. Проблеми на интегрираното (приобщаващо) образование – организация и подготовка за интеграция.
22. Подготовка на детето за училище. Приемственост между детската градина и началното училище.

Въпроси по психология

1. Психичен апарат. Психично функциониране. Психични феномени.
2. Личност. Развитие на личността. Фактори за развитие на личността.
3. Проблеми на периодизацията във възрастовата психология. Период на новороденото и бебешка възраст (0-1г.).
4. Психологически особености на ранното детство (1-3г.). Развитие на речта, интелекта и играта.
5. Предучилищно детство (3-5-7г.). Познавателен потенциал и развитие на мисленето при 5 и 7г. деца.
6. Характеристики на средното детство (6/7-11/12г.). Социална ситуация на развитието през средното детство. Самооценка, мотивация и познание.
7. Значение на „преходния обект“ за емоционалното развитие на детето (Доналд Уникът).

8. Концепция за привързаността на Джон Боулби. Преживявания на раздялата между майката и детето.
9. Стадии на психо-сексуално развитие в психоанализата (З. Фройд).
10. Епигенетична концепция за развитието на Е. Ериксон – стадии младенчество, ранно детство и детство.
11. Теория на Жан Пиаже за развитието на интелекта. Стадии на познавателно развитие.
12. Динамика на взаимоотношенията в детската група. Лидерство и аутсайдерство.
13. Психологични проблеми при работа с деца със специални нужди.

Литература:

1. Ангелов, Б., и др., Детето и светът, С., 1993.
2. Батоева, Д., Комплексна методика за училищна зрелост на 6-7 годишните деца, „Програма Стъпка по стъпка”, С., 1999.
3. Батоева, Д. и Е. Драголова, Педагогическа и психологическа диагностика, С., 2001.
4. Бижков, Г., Ф. Стоянова, Диагностика на готовността за училище, С., 1999.
5. Витанова, Н., и др. Активността на детето в детската градина, С., 1994.
6. Въчева, Сн., Акценти в проекта за предучилищно възпитание, "Стъпка по стъпка", Компас, бр. 5, 1998.
7. Въчева, Сн., Елка Петрова - теоретик на предучилищното възпитание, Ш., 2006.
8. Въчева, Сн., Проблеми на теорията и историята на предучилищната педагогика, Ш, 1999.
9. Въчева, Сн., Характеристика на програмната документация за детските градини, Ш., 1999.
10. Галчева, К.и Г. Галчев, Детето и светът на възрастните, П., 1995.
11. Георгиева, Е., Актуални проблеми на предучилищната подготовка, Б., 2003.
12. Георгиева, Е., Драголова, Е., Ръководство за диагностика на интелектуалното развитие на деца от предучилищна възраст, Б., 1994.
13. Георгиева, И., Е. Георгиева, Р. Берберов, Да се научим да общуваме, Б., 1993.
14. Георгиева, И. и др., Програма за екологично обучение на деца от предучилищна възраст I – IV група, изд. Община Бургас, 1995.
15. Георгиева, О., Детето и парите, С., 2007.
16. Даскалова, Ф., Аз бях майка на вундеркинд. За ранното позитивно възпитание на свръхнадарените деца, С., 2005.
17. Даскалова, Ф., Книга за възпитанието на детето от раждането до училището, С., 1993.
18. Делчева, Т., Технология на педагогическото взаимодействие в ситуации, Ст. Загора, 2000.
19. Дженкинсън, С., Геният на играта – празникът наречен детство, С., 2013.
20. Димитров, Д., Обогалящото педагогическо взаимодействие в предучилищна възраст, С., 2012.
21. Димитров, Д., Типови игрови технологии в детската градина и началното училище, Бл., 1989.
22. Динчийска, С., Детето, семейството, детската градина, 1994.
23. Добсън, Дж., Смелостта да възпитаващ, П., 1994.
24. Коен, Р., На шест години не е ли вече късно, С., 1994.
25. Костова, П., Ценностно формиране и развитие на децата, В. Търново, 2009.
26. Ливайн, М., Няма глупави деца. . ., С., 2009.

27. Петрова, Е. и др. Предучилищна педагогика, В. Търново, 1995.
28. Петрова, Е. и др. Предучилищна педагогика, В. Търново, 2001.
29. Петрова, Е., Комплексни функции на играчката, С., 1990.
30. Пиръов, Г., Децата и ние, С., 1996.
31. Плакроуз, Х., Училището място за деца, С., 1994.
32. Попов, Т., Теория на възпитанието I част, С., 2007.
33. Русинова, Е., и др., Програма за възпитание на детето от две до седем годишна възраст, С., 1994.
34. Сежер, М., Малкото училище – голямото начало, С., 2013.
35. Факирска, Й., Играя, мисля, смятам, С., 1999.
36. Факирска, Й., Педагогически технологии за стимулиране на познавателната дейност на 5-7-годишните, С., 2009.
37. Факирска, Й., Предучилищно възпитание в развитите страни, С., 1994.
38. Якова, М., Възпитание и творчество на децата, В., 1998.
39. Янакиева, Е., Екологично възпитание на деца от предучилищна възраст, С., 1994.
40. Янакиева, Е., Предучилищна педагогика, Бл., 2008.
41. Андреева, Л. /съств./, Христоматия по психология на познанието, С, 1998
42. Божинова, Р., Таир, Е. Обективни и субективни измерения на медийната реалност. Психологични аспекти на медийните въздействия. С. 2011
43. Ериксон, Е. Идентичност – младост и криза, изд. „Наука и изкуство”, 1996
44. Корсини, Р (ред.). Енциклопедия по психология, Изд. Наука и изкуство, 1998
45. Пиаже, Ж. сп. ”Педагогика” 1996, бр.8
46. Остерийт, П. Въведение в детската психология, изд. Лик, 2007
47. Сежер, М. Малкото училище – голямото начало, изд. Колибри, 2013
48. Сиймън, Дж., Д. Кенрик. Психология., София, НБУ, 2003
  - a. Перцептивни процеси и когнитивно развитие – стр. 380
  - b. Когнитивно развитие в детството – стр. 387
  - c. Усвояване на езика – стр.267
49. Славин, Р. Педагогическа психология, изд. Наука и Изкуство, 2004
50. Стърнбърг, Р. Когнитивна психология, С., 2012
51. Уиникът, Д. От педиатрия към психоанализа. Изд. ЦПСП, 2008
52. Христоматия по психология на познанието, 1998
53. Янкулова, Й. Педагогическа психология, Парадигма, 2016
54. Наредба за приобщаващото образование, Обн. - ДВ, бр. 89 от 11.11.2016 г.

Декан на ФОН: .....

/доц. д-р Т. Иванова/

Ръководил катедра: .....

/проф. д-р Р. Папанчева/